

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-08-23
Besvaras senast
2023-09-15

Till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

2022/23:413 Anmälningsskyldighet inom sjukvården

Regeringen och Sverigedemokraterna fortsätter att ta steg mot en angiverilag som innebär att offentligt anställda ska vara skyldiga att anmäla papperslösa. Tanken är att personal inom bland annat skola, sjukvård och socialtjänst ska vara skyldiga att rapportera till polisen och Migrationsverket när de kommer i kontakt med människor som vistas i Sverige utan tillstånd. Det är ett förslag som lägger grunden för ett angiverisamhälle som motsätter sig frihet, trygghet, rättssäkerhet och demokratiska grundprinciper.

Vänsterpartiet har tidigare krävt att regeringen omedelbart ska dra tillbaka förslaget om en angiverilag. Det håller vi fast vid. Denna interpellation fokuserar särskilt på anställda inom sjukvården och riktar sig därför till sjukvårdsministern.

Alla som arbetar inom hälso- och sjukvården, både offentlig och privat, arbetar under sekretess och tystnadsplikt. Det innebär att alla uppgifter som rör patientens personliga förhållanden skyddas av sekretess. Sekretessen regleras av offentlighets- och sekretesslagen för dem som arbetar inom staten, regionerna och kommunerna medan de som arbetar hos en privat vårdgivare ska följa reglerna om tystnadsplikt i patientsäkerhetslagen. Innebörden av dessa regler är dock mycket lika. Dessutom stipuleras i hälso- och sjukvårdslagen att vård alltid ska ges efter behov. Den i störst nöd ska prioriteras först. För att införa anmälningsskyldighet för anställda inom sjukvården betyder det att dessa lagar kan komma att behöva ändras.

Samhällsbärande institutioner har inte varit sena att kritisera förslaget. Samtliga av de stora fackförbunden har gått ut med hård kritik. Exempelvis anser Vårdförbundet att en angiverilag bryter mot tystnadsplikten, etik och moral, som är grunden inom arbetet med vård och omsorg. Stora regioner har redan gått ut med att de aldrig kommer att ställa ett sådant krav på offentligt anställda. En grupp anställda inom hälso- och sjukvården har startat den nationella sjukvårdskampanjen ”Vi anger inte”, som vägrar gå med på eventuella framtida lagkrav på att ange papperslösa patienter till polis och Migrationsverket.

Än så länge har svaret på denna kritik varit otillräckligt från regeringen. Att utreda huruvida det kan finnas särskilda situationer där en anmälan skulle strida mot ömmande värden betyder långt ifrån att samtliga anställda inom sjukvården ska undantas. Grundproblematiken är just att undantag inte kan begränsas till

enskilda situationer. Hälso- och sjukvård är baserad på fundamentala principer om medicinsk etik. En anmälningsplikt riskerar därför inte bara att få praktiska konsekvenser av att färre skulle vilja arbeta i sjukvården utan riskerar även att rasera de etiska principer som en lång tradition av medicinsk forskning utvecklat.

Ekot vid Sveriges Radio rapporterade nyligen att regeringen och Sverigedemokraterna är överens om att utredaren inte på förhand ska utesluta några verksamheter, såsom sjukvård. Ett gravt oroväckande besked. Vänsterpartiet kräver att förslaget helt ska dras tillbaka.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Acko Ankarberg Johansson:

1. Avser statsrådet att vidta åtgärder för att utesluta anställda inom sjukvården i utredningen om anmälningsplikt av papperslösa?
2. Avser statsrådet att vidta åtgärder för att säkerställa att anställda inom sjukvården inte ska vara skyldiga att ange papperslösa patienter?
3. Avser statsrådet och regeringen att, vid ett införande av anmälningsplikt för anställda inom sjukvården, göra förändringar i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och patientsäkerhetslagen (2010:659)?

.....
Karin Rågsjö (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch